

9.SINIF

TARİH - TARİH - TARİH

TAM İZLEME KİTABI

23. HAFTA

- ESKİ ÇAĞ MEDENİYETLERİ -

- TÜRKLERDE KONARGÖÇER YAŞAM -

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

A. Aşağıdaki metne bakılarak soruları cevaplayınız.

- Türk'ün yaşadığı yerde dağ olmalıdır. Bu dağlar sıra sıra olup aşılması güç de olabilir fakat yine de aşılacak bir yeri, bir beli, geçidi olabilir.
- Türk'ün yaşadığı yerde ot, çayır, çimen, çer çöp fazla olmalıdır. Çünkü orada Türk yiyeceğini teşkil eden hayvanlarını güdecek, onların beslenmesini sağlayacaktır.
- Türk'ün yaşadığı yerde su bol olmalıdır. Kaynaklar, kaynarlar, bulaklar, pınarlar ve bunların akıp giden ayakları hem insanları hem de hayvanlarını sulayacaktır.
- Türk'ün yaşadığı yerde, sağlık için kar yağmalıdır. Kar insan hayatında sadece soğuk gibi olumsuz özellikleriyle değil, yazın sıcak günlerinde serinlik getirici özellikleriyle güzel gelir.

1. Türklerin yaşadığı yerlerin coğrafi özellikleri ile ilgili neler söylenebilir?

Türklerin yaşadığı yerler hayvancılığa dayalı yaşam sürülen yerlerdir. Bu duruma bağlı olarak coğrafi şartlar ve iklim şartları önem arz etmektedir. Hem kendilerini hem de sürülerini beslemek için ayrıca konargöçer yaşamın zorluklarını hafifletebilmek için yazın otlakların bol olduğu yerlere, kışın ise daha ılıman iklimin olduğu coğrafi özelliklere sahip bölgelerde yer edinmişlerdir.

2. Türklerin yaşadığı coğrafyanın sosyal hayata etkileri neler olabilir? Kısaca yazınız.

Göçebe yaşam tarzında toprak mülkiyetinde kavram gelişmemiş bu nedenle de sosyal sınıflaşma meydana gelmemiştir. Göçebelik nedeniyle verilen cezalar ölüm ya da kısa süreli halde olmuştur. Ekonomik açıdan hayvancılığa dayalı ürünler satılmakta ve tarıma dayalı ürünler satın alınmıştır. Mimaride gelişim oldukça kısıtlıdır. Genellikle çadır yapma sanatı ve dokumacılık ön plana çıkmıştır. Göçebe yaşam toplumsal dayanışma bilincinin artmasına neden olmuştur. Göçebe yaşam tarzının sonuçlarından biri de sanat ve edebiyat alanındaki değişimdir. Yazılı edebiyatlar gelişmemekle birlikte sözlü edebiyat gelişmiştir. Göçebe yaşam nedeniyle devlet boylar federasyonu şeklinde örgütlenmek mecburiyetinde kalmıştır. Göçebeliğin etkisi inançlar üzerinde de kendini göstermiştir.

B. Konargöçerlerin özellikleri ile ilgili aşağıdaki tabloyu kısaca ifadelerle doldurunuz.

Ekonomik Faaliyetler	<i>Hayvancılık, ticaret</i>
Sosyal Hayat	<i>Konargöçer yaşam, töre</i>
Kültürel Faaliyetler	<i>Taşınabilir sanat eserleri</i>

1. Yurd adı verilen ve bir ahşap düzenekten meydana getirilen yuvarlak planlı karkasın üzerine kalın keçe örtülülerle kaplanan çadırlar Türklerin barınaklarıdır.

Türklerdeki bu durumun aşağıdakilerin hangisinden kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Savaşçı özelliklerinin gelişmesinden
B) Konargöçer yaşamalarından
C) Ekonomik yönden kalkınmalarından
D) Dışa bağımlı yaşamalarından
E) Tarıma önem vermelerinden

2. Türklerin,

- I. atı evcilleştirmeleri,
II. tekerlekli arabalar yapmaları,
III. kut anlayışını benimsemeleri

özelliklerinden hangilerinin konargöçer yaşamdan kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Türkistan'da yaşayan Türk boylarının geçimleri hayvancılığa dayalıdır. Hayvanlarını kıştan yaza, yazdan kışa sağlıklı çıkarabilmek için yılda iki defa yaylak ve kışlak arasında bu göç faaliyetini yapmak zorundadırlar.

Buna göre Türklerin yaşam tarzında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Coğrafi şartların
B) Yönetim sisteminin
C) Dinsel inancın
D) Halkın isteklerinin
E) Örf ve adetlerin

4. "Konargöçer" terimi ilk kez Moğolistan'daki Uygur Devleti'nin (745-840) ikinci hükümdarı Moyen Çor (747- 759) tarafından VIII. yüzyıl ortalarında yazdırılan ve diktirilen Uygurlara ait Tariat (Terhin) kitabesinin batı yüzünde "konar köçer" şeklinde geçmektedir.'

Buna göre,

- I. Uygurların yazılı eserler bıraktığı,
II. Türklerin yaşam şeklinin kayıt altına alındığı,
III. Türklerin Uygurlarla konargöçer yaşamaya başladığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Konargöçer Türkler hayvan eti, bitkiler ve tahıllarla beslenmiş, en çok da et tüketmiştir. Yahni ve tutmaç Türkler tarafından sevilen yemeklerdendir. Sütlü darı, peynir, yoğurt, yağ vb. konargöçer hayatın vazgeçilmez yiyecekleri arasındadır. İçecek olarak ise kısırak sütünden elde edilen kıymızı tercih etmişlerdir. Türkler elbiseye ton (don) demiş, giysilerini yaparken kuzu, koyun, sığır ve tilki derisi ile koyun, keçi ve deve yününden yararlanmışlardır.

Bu bilgilere bakılarak,

- I. Yaşam tarzı sosyal hayatı şekillendirmiştir.
II. Hayvanlardan gıda ve giyimden yararlanılmıştır.
III. Ürettikleri ürünleri farklı toplumlara satmışlardır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Eski Çağ'da Türklerin yaşam tarzlarında belirleyici olan unsurlar arasında yer almaz?

- A) İklim şartları
- B) Siyasi mücadeleler
- C) Ekonomik ihtiyaçlar
- D) Mimari eserler
- E) Hayvan hastalıkları

7. Çin kaynaklarında geçen "mevsime bağlı olarak sürülerini takip ederler." ifadesi Türklerle ilgili,

- I. konargöçer yaşamaları,
- II. ölümden sonra yaşama inanmaları,
- III. hayvancılıkla uğraşmaları

durumlarından hangilerinin kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Cevap Anahtarı

1.B 2.D 3.A 4.D 5.D 6.D 7.C

Yazılı Sınav

1. Konargöçer topluluklarda atın önemini açıklayınız.

At konargöçer topluluklar için hayati önem taşımaktadır.

Taşımacılığın yanı sıra askerî yönden ve sütünden de yararlanmışlardır.

2. Konargöçerlerin askeri özellikleri hakkında bilgi veriniz.

Konargöçer ordusu dünyanın en iyi askeridir. Çünkü bu askerler yerleşik devletlerde görülen ağır donanımlı ve hareket kabiliyeti kısıtlı piyade ordularının aksine hafif silahlı ve hızlı hücum yapabilen süvarilerden oluşurdu. Konargöçerler en iyi atlı süvarilere sahipti ve en çok atlı süvariler de onların ordularında bulunurdu. Silahlarını günün koşullarına göre sürekli mükemmelleştirirlerdi. Konargöçer askeri dayanıklı, disiplinli, uyumlu ve sürekliydi. Konargöçerler zırh, hançer ve mızrak kullanmış ve ayrıca oklarını daha uzağa fırlatmalarını sağlayan yayı geliştirmiştir. Konargöçer ordusu dağınık bir kalabalık olmaktan öte herkesin, neyi ne zaman yapacağını iyi bildiği, birbirine yardım ettiği bir yapıya sahipti.

3. Konargöçerlerin çadırlarda yaşamalarının temel nedeni nedir? Kısaca yazınız.

Göç esnasında taşınma işlemlerinin kolay olmasından dolayıdır.

4. Konargöçer toplulukların yer değiştirirken dikkat ettiği hususlar nelerdir? Kısaca yazınız.

Konargöçer topluluklar hayvancılığa dayalı bir ekonomiye sahip olduğu için yer değiştirirken hayvanlarına uygun bir yer olup olmadığına dikkat ederlerdi.